Col·lecció Aladroc

El Caro

Text: Víctor Labrado
Il·lustracions: Pau Urios

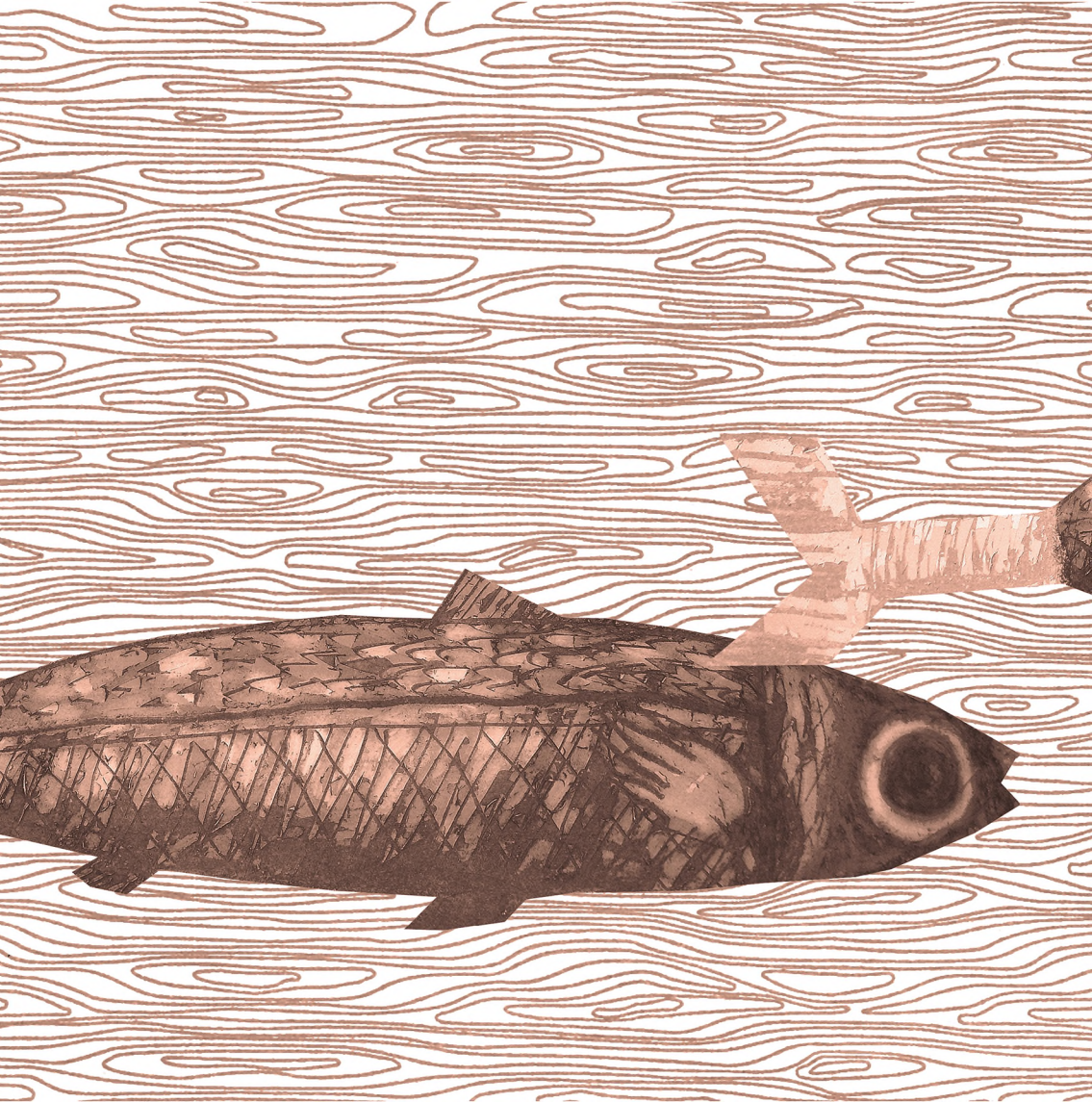

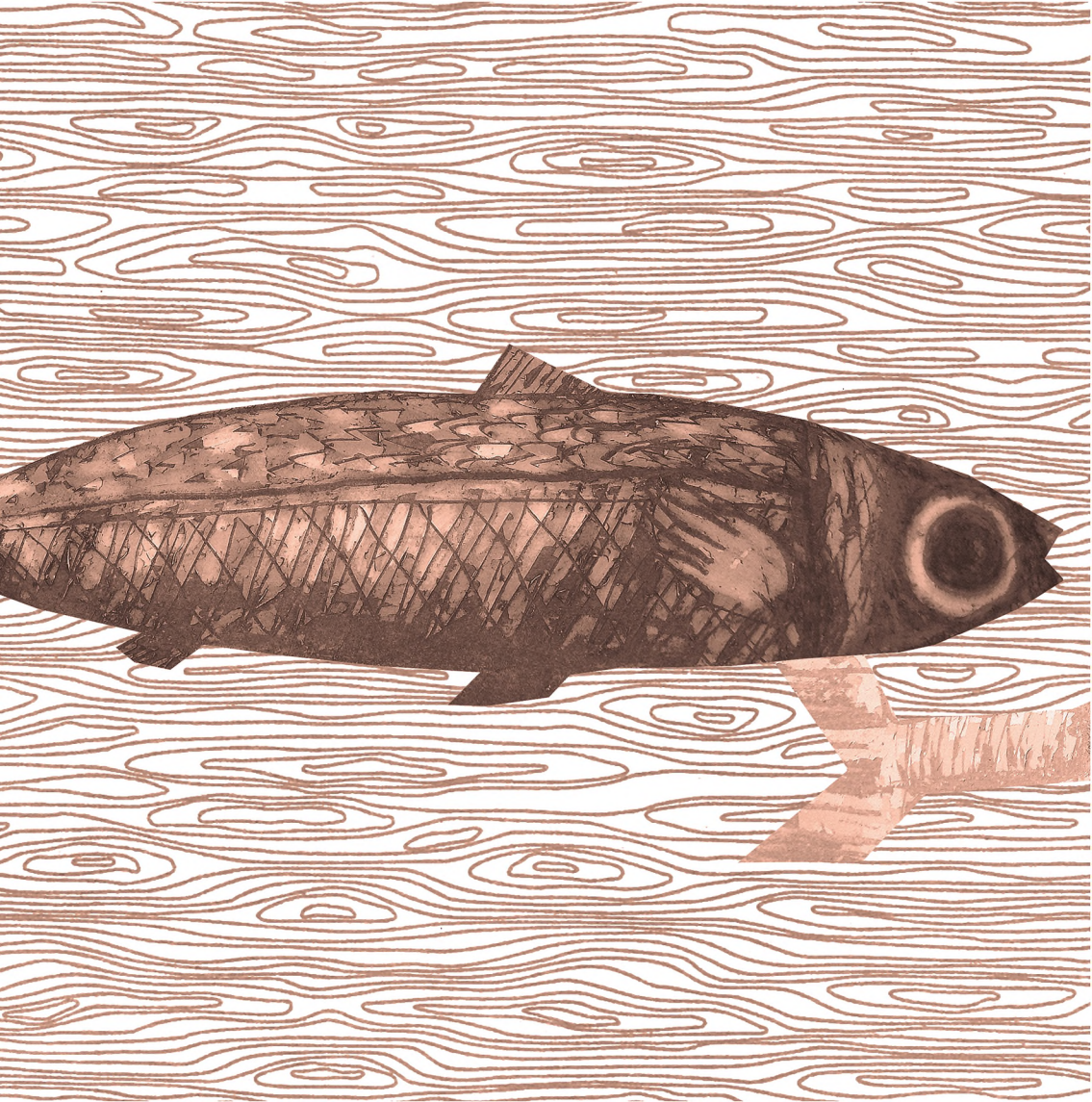

Col·lecció Aladroc

© del text: Víctor Gómez Labrado
© de les il·lustracions: Pau Urios Llorens
© d'aquesta edició: Institut Alacantí de Cultura Juan Gil-Albert, 2013
C/ Sant Ferran, núm. 44 - 03001 Alacant
Tel. 965 121 214

Coordinació: Joan Borja
Disseny del logo i de les guardes: Aurelio Ayela
Comissió de Publicacions: José Luis V. Ferris (director), Ramon Baldaquí, Rosa Ballester, Joan Borja, Ramón Castejón, José Luis González, Rosa María Monzó, Ángel Luis Prieto i Emili Soler

Primera edició, abril de 2013
Depòsit legal: A 779-2012
ISBN: 978-8477846314
Imprimeix: Llinares Impressors

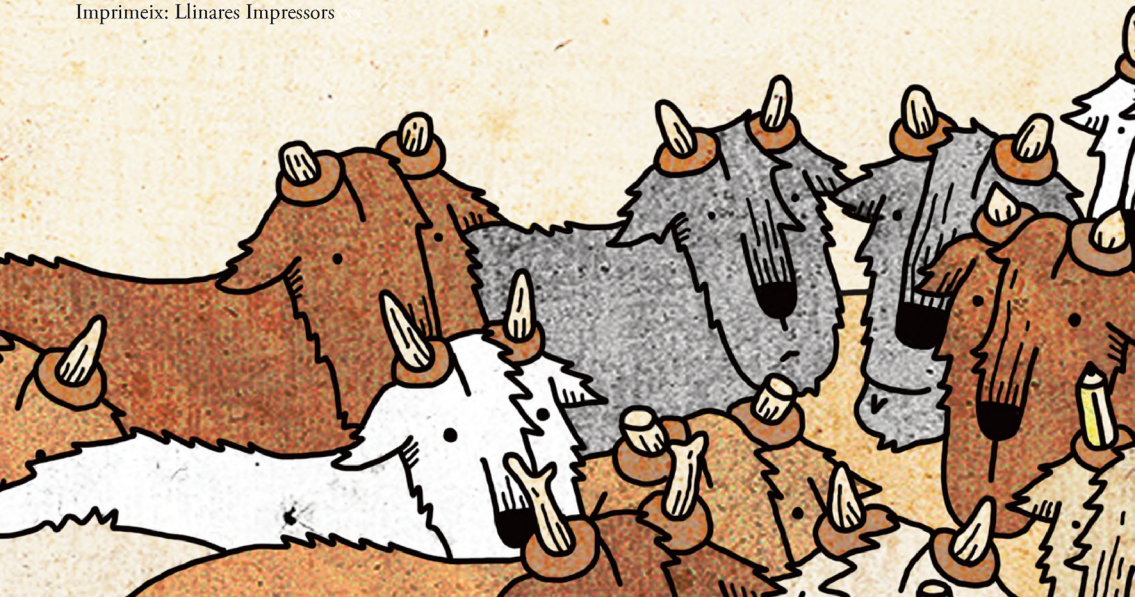

La muntanya de nit, si no fa lluna, és com un desert negre. Entre el Benicadell i el Montgó, entre el Puigcampana i el Mondúver, en les nits més fosques, persones que s'hi han perdut caminant de vegades han sentit una veu, o un xiulit, com si xiulara un pastor quan vol reunir les seues cabres. La veu fa un crit:

—Ja en tinc una!

Deixa passar el temps i torna:

—Ja en tinc dos!

I va comptant:

—Ja en tinc tres! Ja en tinc quatre! Ja en tinc cinc! Ja en tinc sis!

Però després sempre crida:

—Ja no en tinc cap!

I torna a començar. No pot arribar mai a set, sempre ha de tornar a començar. Diuen que això ho fa el Caro. Els pocs que l'han vist passar diuen que és com un mussol i vola de nit com un mussol, però té un cap d'home barbut, i mira com una persona.

El Caro havia sigut home, però ja no ho és.

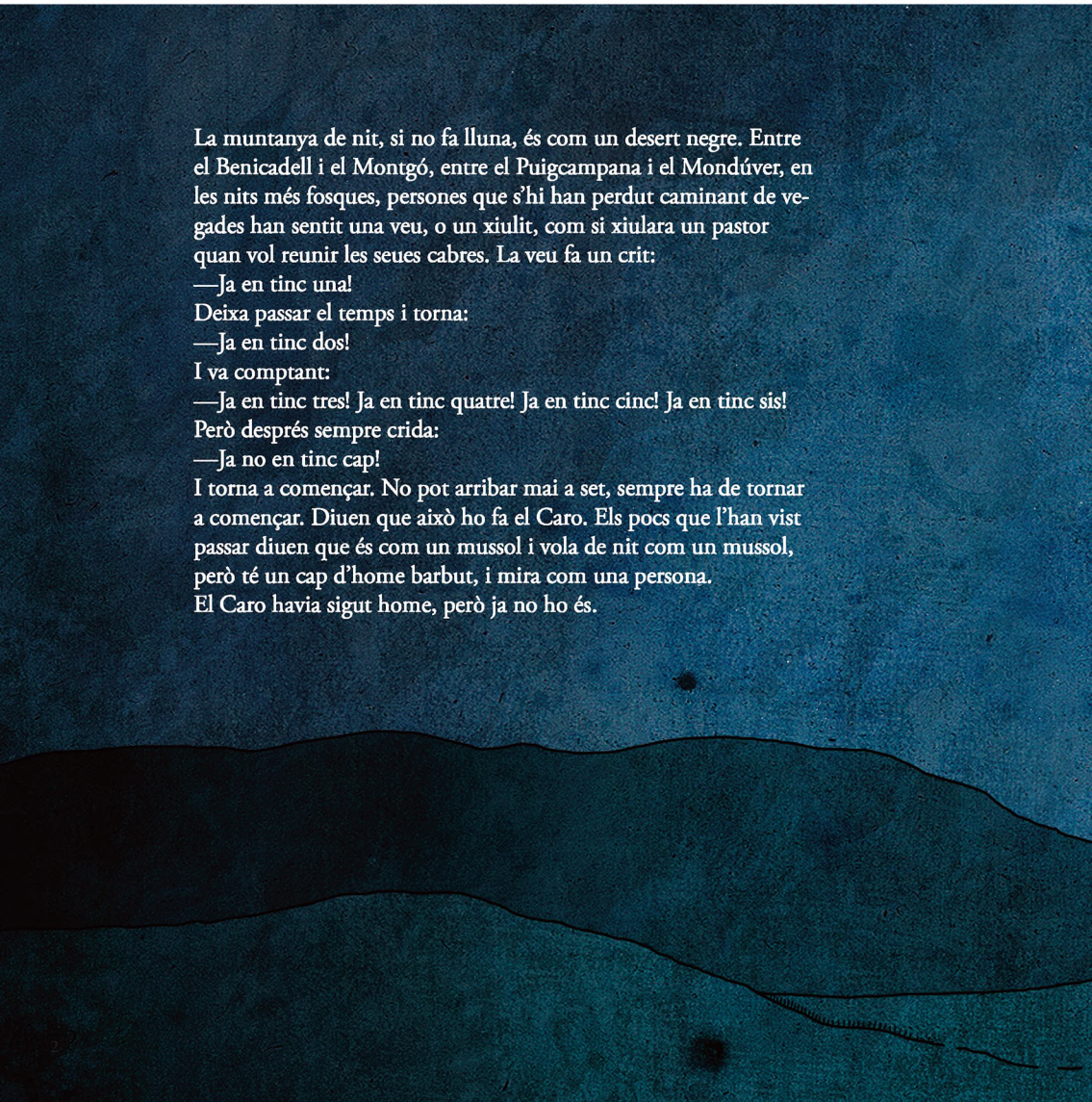

Això diu que era, fa molt de temps, un home que li deien Caro. Era pastor de cabres i sempre anava per la muntanya.
Vivia dins una cova prou gran, on cabia molt bé el seu ramat de setanta o vuitanta cabres. Allí dins dormien, ell i els animals.
No tenia dona ni fills, ni amics, perquè li agradava viure sol. Era tan solitari que no tenia ni gos. Només tenia un gat, i no eren gens amics, perquè el Caro no volia companyia de ningú. El tenia només perquè era molt caçador i li netejava la cova de rates i de ratolins.

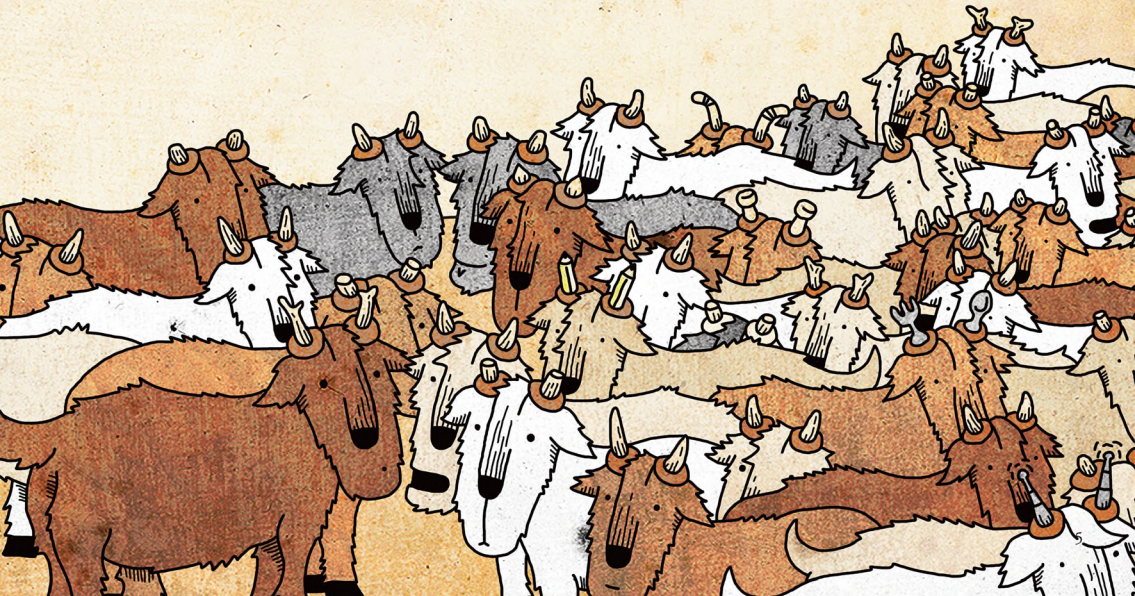

El Caro sempre feia la mateixa vida. De bon matí s'alçava del llit i feia eixir les cabres; se les enduia a pasturar: feien la volta per les muntanyes, ell davant amb el bastó, elles rosegant les herbes i les mates que trobaven, i al migdia les duia a la bassa. Després de beure prou, mentre les cabres descansaven, ell dinava pa i formatge. Després les tornava a pasturar per la muntanya, tota la vesprada fins que el sol es ponia.

Es passava tot el dia fora amb les cabres i a poqueta nit se'n tornava, les tancava a la cova, sopava i es gitava. I l'endemà tornava a ser tot igual. No canviava mai. No li passava res. No parlava amb ningú. No s'avorria gens. Però un dia...

Diu que, en arribar a la font, com cada migdia, una vegada es va trobar un altre home. Era un caminant que venia per una senda, cap a la bassa, perquè tenia set. Era un home alt i fort, un vell de la barba blanca.

El Caro no el va esperar. Ell va beure primer, amb un got que portava; i després es van abeurar les cabres (perquè les persones beuen i els animals s'abeuren: les persones amb la mà es fan pujar l'aigua a la boca, però els animals no tenen mans i s'amorren a l'aigua).

Les cabres del Caro tenien molta set. Es van abeurar amb pressa, totes alhora, estretes les unes contra les altres, de cap a la bassa. Ficant les potetes dins, i removent el fang que hi havia al fons, van embrutar tota l'aigua.

El caminant va mirar l'aigua i no va voler beure'n.

El Caro va traure pa i formatge i es va posar a dinar. El caminant li va dir bon dia. El Caro no li va respondre: mossegava, mastegava i engolia pa i formatge. Quan s'ho va acabar tot, va cridar les cabres i va formar el ramat per anar-se'n, però el caminant se li va posar davant. Era un home que feia respecte, vell, però fort, i molt alt. Amb els ulls foradava qui mirava. Va parlar com un senyor:

—Bon dia, germà. No sé si parle amb un mut. Et dic bon dia i no em respons...

El Caro, dubtant, li va respondre:

—Bon dia, germà. No sé si parle amb un mut. Et dic bon dia i no em respons...

Jo menjava i sempre m'han ensenyat que amb la boca plena no es parla...

El caminant li va ensenyar unes dents molt blanques i el va reptar:

—Bon dia, germà. No sé si parle amb un mut. Et dic bon dia i no em respons...

Encara em faràs riure —li va dir, però no va riure gens—. Vinc pel camí mort de set i de fam, i no he pogut beure perquè les teues cabres han embrutat l'aigua de la font. T'has acabat tot el pa i el formatge mentre jo et mirava, has vist que jo no menjava i no m'has convidat. I ara em dius que amb la boca plena no es parla...

De sentir això, al Caro li va fer molta vergonya, se'n va penedir i va voler ser generós, una vegada en la vida:

—Si m'acompanyes a la meua cova, et donaré a beure aigua fresca del meu pou i mataré un cabrit per tu. El faré a la cassola i ens el menjarem, la meitat tu i l'altra meitat jo.

El caminant va dir que sí i se'n va anar amb ell i les cabres. Quan van arribar a la cova, el Caro li va donar aigua, el va deixar descansar, assegut fora de la cova, i va entrar el ramat, per tancar-lo al fons de la cova.

Llavors va començar a triar el cabrit que s'haurien de menjar: uns li semblaven massa grossos, altres massa menuts, uns altres massa bonics, alguns altres massa lletjos. No en trobava cap d'apropiat. Li sabia tan greu de perdre'n un! Finalment es va penedir d'haver convidat el caminant i va començar a lamentar-se de la seua generositat: «Qui em manava a mi de prometre-li un cabrit, a un foraster que no conec de res?».

En això, el gat de casa li va passar per davant. Al Caro, una mala idea li va brillar a l'ull: va agafar el gat pel bescoll, el va matar, el va pelar, el va tallar a trossos, va encendre el foc i el va posar a la cassola.

Després va eixir a la boca de la cova i, tot amable, va dir al convidat:

—Ja tinc el cabrit al foc. Mentre es cou, munyiré les cabres. Quan estarà ben cuit, soparem i em contaràs coses que hages vist pel món.

I se'n va tornar cap a dins la cova, tot content, pensant que poc li costaria el convit. Va munyir les cabres, una per una; omplia el poal de llet mentre l'olor de carn coent-se s'escampava per la cova. «Si fa la mateixa olor que la carn de cabrit!», pensava el Caro tot satisfet que li costara tan poc el convit.

Finalment, va parar taula davant la cova, a la fresca, va cridar el convidat i va traure la cassola:

—Crec que ha eixit boníssim, el cabrit. Ara em diràs què et sembla —li va dir amb la cassola encara a les mans. Però el caminant el va mirar amb uns ulls molt tristos i, assenyalant amb un dit el contingut de la cassola, va dir:

—Si és cabrit,
que pegue un belit.
Si és un gat,
Que bote del plat.

I en dir això, tots els trossets del gat es van moure per dins la cassola, buscant-se i trobant-se els uns amb els altres. En un tres i no res, com si fóra un puzle o trencaclosques, el gat es va recompondre tot sencer: li va créixer el pèl, va traure les ungles i va obrir els ulls. Es va espolsar la salsa que el cobria i va fugir de la cova, sense tocar terra, arrapant per les parets, esguitant de salsa per on passava.

Després d'això el caminant es va regirar contra el Caro. El va trobar arrupit davall de la taula, on s'havia amagat tot acovardit, i el va maleir:

—Caro eres i Caro seràs,
però el teu ramat mai no el trobaràs.

Es va sentir una remor dins la cova, de les cabres que volien eixir totes alhora. Van fugir saltant per damunt la taula on havien de sopar. El Caro, veient que les cabres fugien, volent parar-les va alçar els braços, però en compte de braços tenia ales. Va mirar a terra... No tenia peus i volava!

Per la maledicció del caminant, s'havia tornat un mussol; només tenia d'humà la cara: era un mussol amb cap d'home o, si voleu, un home amb cos de mussol.
Volant acaçava les cabres. Amb les urpes, n'agafava una per les banyes i cridava:
—Ja en tinc una!
Després n'agafava una altra:
—Ja en tinc dos! —i la posava al costat de la primera. I després:
—Ja en tinc tres! —i anava ajuntant les que trobava:
—Ja en tinc quatre!
—Ja en tinc cinc!
—Ja en tinc sis!
Però quan va agafar la cabra que feia set i la va voler afegir a les altres, es va trobar que les altres sis havien fugit i va cridar:
—Ja no en tinc cap!

I va tornar a començar; però quan novament n'havia ajuntat sis i n'agafava la que feia set, totes fugien. I així ho ha de fer sempre, sense descans. No pot passar mai de sis cabres. Diu que és un castic que encara dura i que durarà fins que s'acabe el món.

Si una nit ben fosca us perdeu per la muntanya, entre el Benicadell i el Montgó, des del Puig Campana fins al Mondúver, potser sentireu el Caro xiular o cridar de lluny: «Ja en tinc una, ja en tinc dos, ja en tinc tres...».

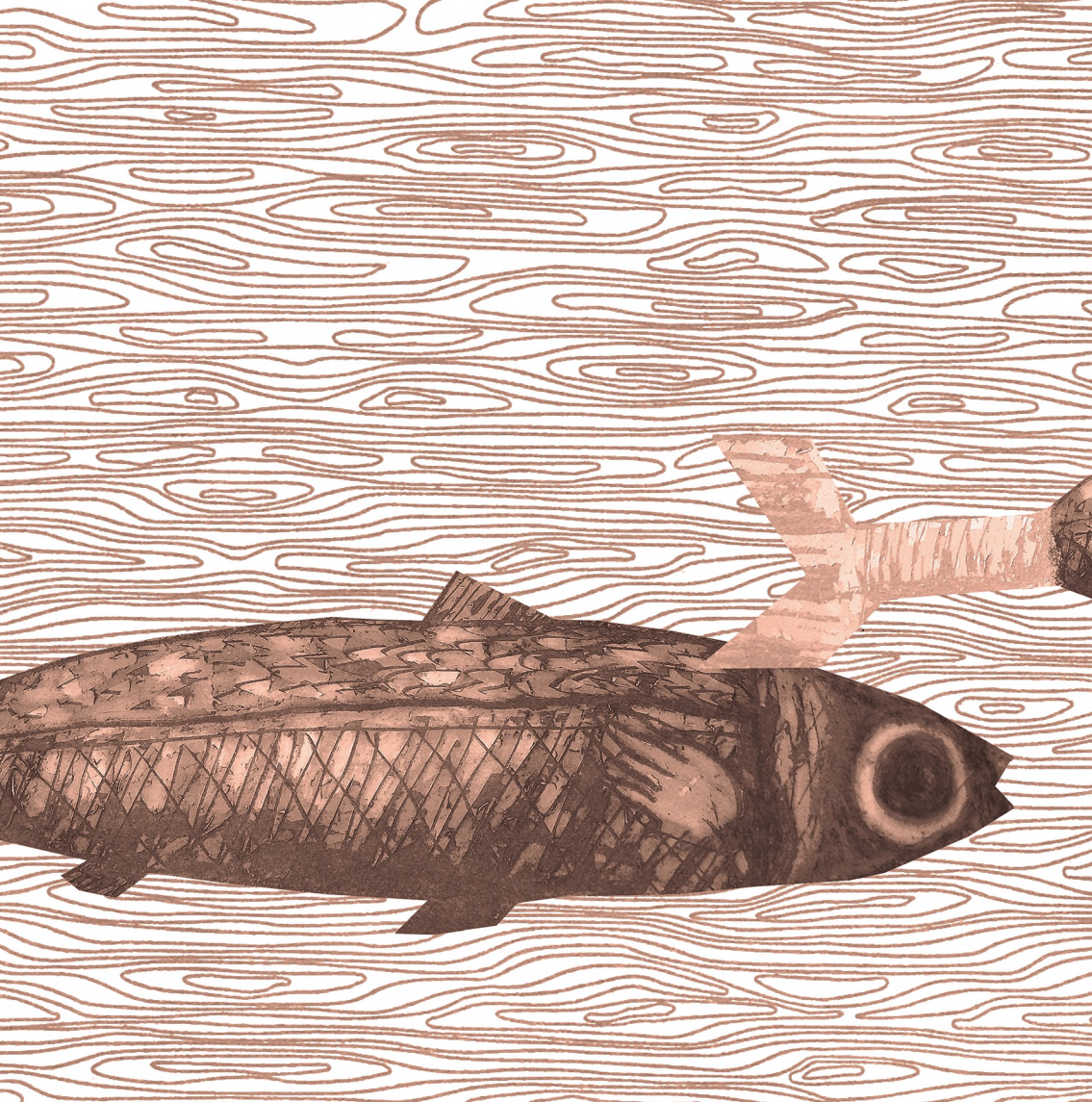

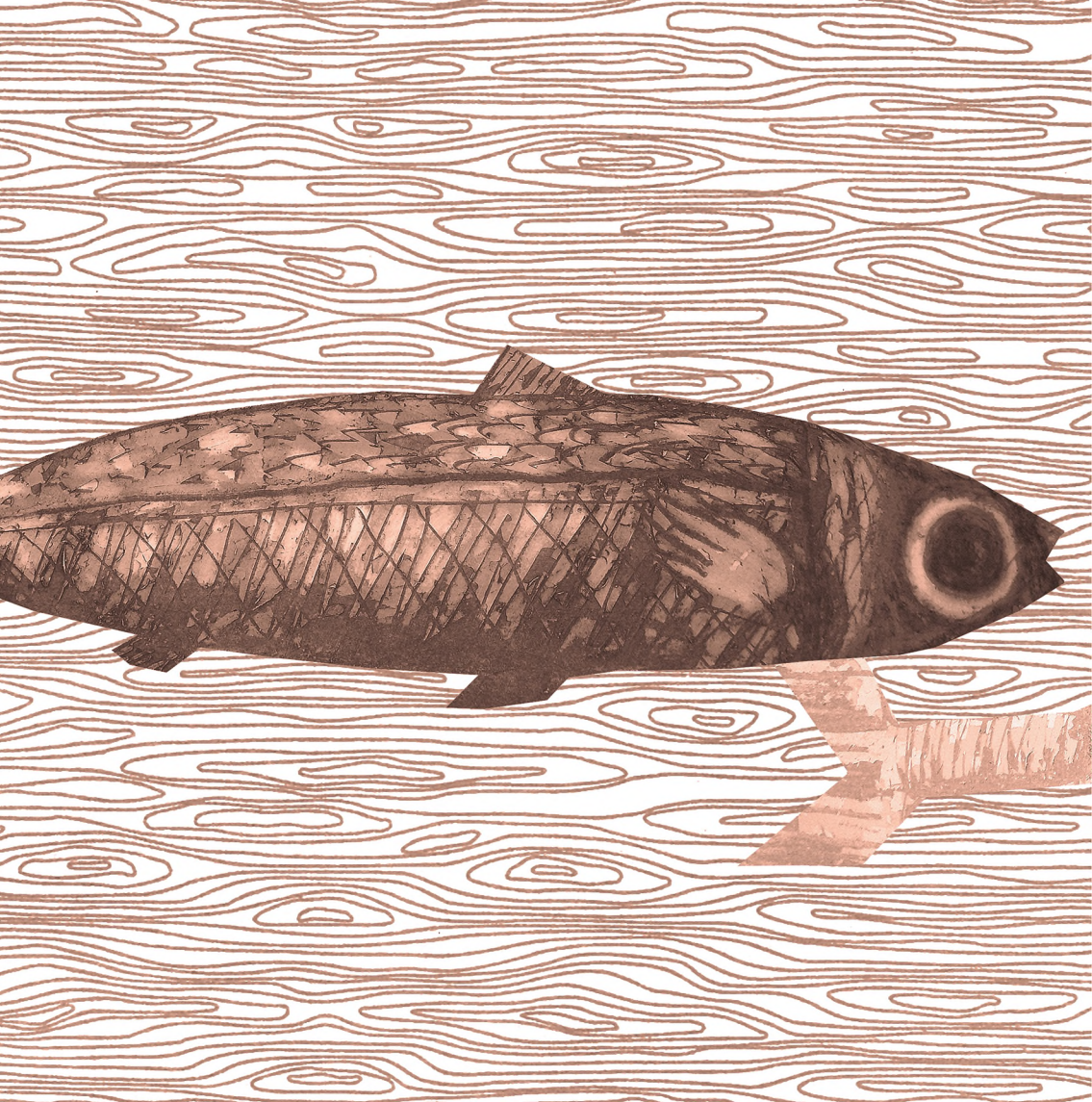

INSTITUT ALACANTÍ DE CULTURA Juan Gil-Albert

DIPUTACIÓ D'ALACANT

9 788477 846314